

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 16/07/2025 11:53
Sayı: E-120.07.03-1665898
2025 AİLE YILI

7/25723
Ek 133

Sayı : E-54045643-610-20066208
Konu : Soru Önergesi (7/25723)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1602858 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Aydın Milletvekili Sayın Evrim KARAKOZ'a ait 7/25723 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/25723) (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 7249DEB1-6942-4F36-8F02-1CB70271A683

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Uğur BAYRAM

Mühendis

Telefon No: (312) 287 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**AYDIN MİLLETVEKİLİ SAYIN EVRİM KARAKOZ'A AİT 7/25723 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemize ilk olarak 2014 yılında Yalova ilinde tespit edilen yurt dışı kaynaklı istilacı Kestane Gal Arısı (*Dryocosmus kuriphilus*) zararlı türünün Aydın il genelinde yapılan surveylere göre 2023 yılında geldiği tespit edilmiştir. Söz konusu zararlıyla mücadelede tüm dünyada faydalı tür olarak kabul edilen *Torymus Sinensis*'in üretilerek zararlının bulunduğu kestane ormanlarında popülasyon oluşturana kadar (5-10 yıl) aynı noktaya bırakılmasına dayanan biyolojik mücadele yöntemi kullanılmaktadır. *T.Sinensis*'in yaşam döngüsüne göre nisan-mayıs ayları içerisinde ergin olmakta ve zararlıyı oluşturduğu galler içerisinde parazitlemektedir. Bu nedenle üretimi yapılan parazitoidin biyolojisi gereği zararlının yeni görüldüğü yerlerde üretimi bir sene sonraya planlanmaktadır. Bilimsel çalışmalar sonucunda Aydın ili Köşk ilçesindeki kestane ormanlarında 2028-2030 yıllarında doğal denge sağlanmak suretiyle Kestane Gal Arısı sorunu ortadan kalkmış olacaktır.

Kestane Gal Arısının hızlı yayılmasının nedeni vatandaşın zararlının bulunduğu yörelerden böcekli kestane aşısı kalemleri ve kestane fidanlarını kendi yörelerine götürmelerinden kaynaklanmaktadır.

2025 yılında Köşk ilçesinde yapılacak olan üretim için 31.600 galden *T.Sinensis* üretilmektedir. Üretilen faydalılar 2025 yılı ilkbahar aylarında Köşk ilçesinde ilk olarak çıkan gallerin tespit edildiği ve geçen yıl da faydalı salımı yapılan kestane ormanına bırakılacaktır.

Ayrıca zararlı ile mücadelede Bursa Orman Bölge Müdürlüğü ile Bursa Teknik Üniversitesi arasında yapılan 2 yıllık araştırma projesi neticesinde gal arısı erginlerini toplayan renk tuzaklı cezbedici belirlenerek deneme amaçlı bölge müdürlüklerince uygulanmaya başlanmıştır. Aynı uygulamayı Muğla Orman Bölge Müdürlüğü de Köşk ilçesinde tatbik ederek uçma zamanında asılan bir tuzağa ortalama 600 adet Kestane Gal Arısı yakalamaktadır.

Bakanlığımıza bağlı Orman Genel Müdürlüğü (OGM) tarafından ilk defa 2015 yılında Yalova'da kurulan faydalı üretim istasyonuna İtalya'dan temin edilen 4.500 anaç *T.Sinensis* ile başlanılmış daha sonra Bursa, Sakarya, İzmir, Zonguldak, Kütahya, Artvin, Kastamonu, Giresun, Trabzon, Sinop, Balıkesir, İstanbul, Bolu ve Muğla illerinde de kurularak 15'e çıkarılmıştır.

Köşk ilçesindeki üreticiler dışarıdan aşısı kalemi ve kestane fidanı getirmemesi, *T.Sinensis* faydalısının salınmadığı yerlerde yeni gelmiş olan Kestane Gal Arısı gallerinin ilk çıktığı dönemde üretici tarafından toplanarak aynı gün yakılmak suretiyle imhası da gerek biyolojik gerekse biyoteknik mücadelenin daha kısa sürede etkili olmasını sağlayacaktır.

2024 yılında toplam 180.273 *T.Sinensis* ergini üretilerek Artvin, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bursa, Düzce, Giresun, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Kütahya, Ordu, Sakarya, Sinop, Trabzon, Yalova, Zonguldak illerinde zararlının görüldüğü kestane ormanlarına bırakılmıştır.

Ormanların korunması ve devamlılığının sağlanması amacıyla, zararlıların teşhisi ve buna uygun biyolojik, biyoteknik, mekanik ve kimyasal mücadele metotlarından uygun olanı belirlenerek yapılması ve/veya yaptırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.